

Uchwała nr 36
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 4 marca 2022 r.
w sprawie wprowadzenia ułatwień dla organizacji społeczeństwa
obywatelskiego niosących pomoc mieszkańcom Ukrainy

Na podstawie § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. poz. 2052) oraz art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), w sprawie wprowadzenia ułatwień dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego niosących pomoc mieszkańcom Ukrainy.

§ 1

Rada Działalności Pożytku Publiczna, zwana dalej „Radą”, wnosi o wprowadzenie w spec ustawie następujących rozwiązań:

- 1) zwalnianie pomocy humanitarnej niesionej w postaci darowizn rzeczowych z podatku VAT,
- 2) wprowadzenie uproszczonego trybu zlecania zadań publicznych w zakresie niesienia pomocy dla obywateli Ukrainy, opuszczających Ukrainę w wyniku działań zbrojnych prowadzonych przez Federację Rosyjską;
- 3) objęcie wolontariuszy świadczących pomoc obywatelom Ukrainy ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz OC, finansowanych z budżetu państwa;

4) objęcie obywateli opuszczających Ukrainę w wyniku działań zbrojnych prowadzonych przez Federację Rosyjską pomocą żywnościową oraz Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa.

§ 2

Rada wskazuje na problem dotyczący kwestii podatku VAT od nieodpłatnej dostawy towarów i usług przez polskich przedsiębiorców na rzecz organizacji pomagających uchodźcom i samym uchodźców, a oferowanych przez przedsiębiorców w postaci m.in. bezpłatnych usług noclegowych, żywienia, transportu, oferowanych towarów żywnościowych, ubrań, zabawek i innych.

1) Problemem wynika z treści ogólnej zasady w art. 7 ust. 2 pkt 2, jak i art. 8 ust. 2 pkt 2 w kontekście art. 5 ust. 1 pkt 1, z której wynika, że co do zasady każda dostawa towarów w formie darowizny, lub nieodpłatne świadczenie usług do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika, jest objęte podatkiem VAT.

2) Aktualnie wyłącznie, o którym mowa w pkt. 1 dotyczące dostawy produktów spożywczych, obejmuje wyłącznie organizacje ze statusem pożytku publicznego. Tymczasem jak wskazano potrzeby jak i możliwości oferowane przez przedsiębiorców na rzecz uchodźców są potencjalnie dużo większe (szersze).

§ 3

Rada wnosi o wprowadzenie w spec ustawie rozwiązań, które zwalniają taką pomoc z VAT. Poniżej podstawowe założenia do propozycji przepisów.

1) Zapewne ze względu na zachowanie kontroli i weryfikowalności podstawowym wymogiem powinno być realizowanie takich dostaw

w oparciu o współpracę przedsiębiorcy z organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy o pożytku.

2) Drugim wymogiem powinno być potwierdzenie współpracy oraz ilości i rodzaju usług i towarów przez organizację pozarządową, co najmniej w formie dokumentowej. Obydwie strony powinny zachować dokumentację takich działań.

3) Organizacja powinna też potwierdzić przedsiębiorcy, że organizuje, czyli co najmniej koordynuje lub bezpośrednio przeprowadza działania w zakresie świadczenia pomocy uchodźcom, a nieodpłatna dostawa przedsiębiorcy będzie wykorzystana na te cele.

4) Warto pamiętać, że część organizacji pełni funkcję koordynatorów pomocy, co jest samo w sobie działaniem na rzecz uchodźców, ale nie polega bezpośrednio na np. zbieraniu żywności w swoim magazynie.

5) Zwolnienie nie powinno być ograniczone limitem.

6) Przedsiębiorca powinien zachować prawo do odliczenia VAT naliczonego od należnego w zakresie usług i towarów zakupionych przez siebie a wykorzystanych na przedmiotowe nieodpłatne wsparcie.

7) Należy też zapewnić, by wsparcie było dla przedsiębiorców neutralne na gruncie podatku CIT i odpowiednio PIT, w zależności od podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą.

8) Zaznaczamy, że niniejsza propozycja nie obejmuje propozycji konkretnych zmian w ustawie CIT czy PIT w tym zakresie.

§ 4

Proponuje się:

1) zmianę art. 43 poprzez:

- dodanie w ust. 1 po pkt 16 pkt 16a) w brzmieniu:

"16a) dostawę towarów, o której mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2, jak i świadczenie usług, o którym mowa w art. 8 ust. 2 pkt 1 i 2, jeżeli są one przekazywane lub świadczone na rzecz organizacji pozarządowych w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z przeznaczeniem na pomoc dla uchodźców, którą świadczy bezpośrednio lub organizuje lub koordynuje ta organizacja. Zasady dostawy towarów, o których mowa w pkt 16 stosuje się odpowiednio."

- dodanie po ust. 12a ust. 12b w brzmieniu:

"Do zastosowania zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 16a, stosuje się odpowiednio wymagania określone w ust. 12 i ust. 12a."

2) zmianę art. 108 poprzez dodanie po ust. 3 ust. 3a w brzmieniu:

"W przypadku, o którym mowa w art. 43 ust. 12a w zw. z art. 43 ust. 12b, do zapłaty podatku jest obowiązana organizacja pozarządowa."

§ 5

Rada wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

- a) Prezesowi Rady Ministrów;
- b) Przewodniczącemu Komitetu Pożytku Publicznego;
- c) Ministrowi Finansów;
- d) Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej;

- e) Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- f) Regionalnym Izbom Obrachunkowym;
- g) Konwentowi Marszałków;
- h) Konwentowi Wojewódzkich Rad Działalności Pożytku Publicznego;
- i) Wojewódzkim Pełnomocnikom ds. Społeczeństwa Obywatelskiego.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.